

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ:**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:

Το σχέδιο νόμου αναρτήθηκε σε Δημόσια Διαβούλευση στις 14 Σεπτεμβρίου 2010 με τίτλο «Για την επιτάχυνση στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης»

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

14 Σεπτεμβρίου 2010

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

24 Σεπτεμβρίου 2010

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ:**ΣΥΝΟΛΙΚΑ:**

114

ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ:

18 Σχόλια-Άρθρο 1

1 Σχόλιο-Άρθρο 2

5 Σχόλια-Άρθρο 3

4 Σχόλια-Άρθρο 4

10 Σχόλια-Άρθρο 5

- 2 Σχόλια-Άρθρο 6
11 Σχόλια-Άρθρο 7
2 Σχόλια-Άρθρο 8
1 Σχόλιο-Άρθρο 9
4 Σχόλια-Άρθρο 10
3 Σχόλια-Άρθρο 11
4 Σχόλια-Άρθρο 12
3 Σχόλια-Άρθρο 13
0 Σχόλια-Άρθρο 14
21 Σχόλια-Άρθρο 15
1 Σχόλιο-Άρθρο 16
4 Σχόλια-Άρθρο 17
0 Σχόλια-Άρθρο 18
0 Σχόλια-Άρθρο 19
0 Σχόλια-Άρθρο 20
2 Σχόλια-Άρθρο 21
6 Σχόλια-Άρθρο 22
0 Σχόλια-Άρθρο 23
2 Σχόλια-Άρθρο 24
1 Σχόλιο-Άρθρο 25
0 Σχόλια-Άρθρο 26
9 Σχόλια-Άρθρο 27

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ:

Κατά τη διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης, υποβλήθηκαν σχόλια από σημαντικό αριθμό πολιτών. Επίσης, κατατέθηκαν, από συλλογικούς φορείς [: Ένωση Δικαστών & Εισαγγελέων, Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος, Άρειος Πάγος, Δικηγορικοί Σύλλογοι Αθηνών και Πειραιώς, Ένωση Ελλήνων Ποινολόγων, Πρωτοδικεία Αθηνών και Πειραιώς, Τομέας Δικαιοσύνης ΠΑΣΟΚ, κ.α.] υπομνήματα με παρατηρήσεις, σχόλια και προτάσεις επί του συνόλου των άρθρων του σχεδίου νόμου. Από το σύνολο των παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν, προκύπτει καταδήλως η ανάγκη για την άμεση λήψη μέτρων εξορθολογισμού, βελτίωσης και επιτάχυνσης της ποινικής δίκης. Τα σχόλια των συμμετεχόντων μπορούν να κωδικοποιηθούν στα εξής θεματικά αντικείμενα: α) αρμοδιότητα μονομελούς- αποποινικοποίηση, β) προθεσμίες, γ) αναβολές, δ) αυτοπρόσωπη εμφάνιση, ε) ουσιαστική περάτωση της ανάκρισης, στ) κατ' εξαίρεση περάτωση της ανάκρισης, ζ) ποινική συνδιαλλαγή- έμπρακτη μετάνοια, η) ανασταλτικό αποτέλεσμα της έφεσης, θ) έφεση και αναίρεση κατά βουλεύματος. Επίσης, προτάθηκε: α) η κατάργηση των ποινικών τμημάτων των Πρωτοδικείων και Εφετείων, Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, και β) η πλημμελειοποίηση τινών κακουργημάτων του ν. 3386/2005 «περί αλλοδαπών».

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΚΑΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ- ΑΠΟΠΟΙΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΟΛΙΑ:

Αναφορικά με την αρμοδιότητα του μονομελούς πλημμελειοδικείου, επισημάνθηκε ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επέρχεται υπέρμετρη επιβάρυνση αυτής και η κατάσταση θα καταστεί εκρηκτική, με γενικότερες αρνητικές συνέπειες για τη δικαιοσύνη, καθώς και ότι η αθρόα μεταφορά πολύ σημαντικής ύλης σ' αυτό εγκυμονεί κινδύνους και προτεινόταν ευρεία, τολμηρή και αποφασιστική αποποινικοποίηση κάποιων αξιοποιώνων πράξεων ή εν πάση περιπτώσει μετατροπή κάποιων πλημμελημάτων σε πταίσματα.

ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ**ΣΧΟΛΙΑ:**

Αναφέρθηκε ότι οι προτεινόμενες προθεσμίες είναι ασφυκτικές και άστοχες και είναι αδύνατο να τηρηθούν στην πράξη, όπως επίσης ότι με αυτές ισοπεδώνονται αδιάκριτα όλες οι υποθέσεις και ότι η δια των τούτων επιτασσόμενη ταχύτητα θα ματαιώνει την ουσιαστική διερεύνηση της υπόθεσης, υπό την έννοια ότι οι εφαρμοστές θα προτιμούν και θα προσπαθούν να περαιώσουν της επεξεργασία της δικογραφίας μέσα σ' αυτές, αδιαφορώντας, εν πολλοίς, για την ποιότητα και την ουσιαστική διερεύνηση της υπόθεσης.

ΑΝΑΒΟΛΕΣ**ΣΧΟΛΙΑ:**

Οι ρυθμίσεις του άρθρου 349 του ΚΠΔ, για τις αναβολές είναι πρακτικά ανεφάρμοστες και με την πρόβλεψη ότι η εκδίκαση της υπόθεσης μετά την αναβολή θα γίνεται από την ίδια σύνθεση θα δημιουργηθεί χαώδης κατάσταση, τουλάχιστον στους μεγάλους δικαστικούς σχηματισμούς.

ΑΥΤΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΜΦΑΝΙΣΗ**ΣΧΟΛΙΑ:**

Πρόκειται για ορθή ρύθμιση, αν και μπορεί να υπάρξει υπέρμετρη επιβάρυνση των συμβουλίων, με την υποχρεωτική εμφάνιση όσων διαδικών το ζητούν σ' αυτό, αδιάκριτα επί όλων των υποθέσεων.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΚΡΙΣΗΣ**ΣΧΟΛΙΑ:**

Η ομογενοποίηση του τρόπου περάτωσης της ανάκρισης αποτελεί αναμφισβήτητα αναγκαιότητα, αλλά εκφράστηκαν αντιρρήσεις ότι θα επιβαρυνθεί κατά πολύ το συμβούλιο πλημμελειοδικών και προτάθηκε να γίνεται η περάτωση αυτής, για τινά κακουργήματα, ειδικώς προσδιοριζόμενα (όπως λ.χ. τα του ν. 1608/1950), από το συμβούλιο των εφετών.

**ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΚΡΙΣΗΣ
ΣΧΟΛΙΑ:**

Εκφράστηκαν αντιρρήσεις για την προτεινόμενη ρύθμιση και αναφέρθηκε ότι θα επέλθει με αυτήν καθυστέρηση στην εκδίκαση κακουργηματικών πράξεων, προτάθηκε δε, όπως η δι' απευθείας κλήσεως παραπομπή επεκταθεί και σε άλλα κακουργήματα, όπως τα φορολογικά, του νόμου περί αλλοδαπών και αυτά περί την πνευματική ιδιοκτησία, τα οποία, ομοίως, δεν παρουσιάζουν αποδεικτικές δυσχέρειες.

**ΠΟΙΝΙΚΗ ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗ- ΕΜΠΡΑΚΤΗ ΜΕΤΑΝΟΙΑ
ΣΧΟΛΙΑ:**

Πρόκειται για ορθή ρύθμιση, απόλυτα θετική, η οποία θα συμβάλει στην αποκατάσταση ασφαλούς και ειρηνικού έννομου βίου. Έγιναν, ορισμένες νομοτεχνικού χαρακτήρα παρατηρήσεις και προτάθηκε να εξαιρεθούν από την ποινική συνδιαλλαγή τα εγκλήματα που στρέφονται κατά του Δημοσίου.

**ΑΝΑΣΤΑΛΤΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΕΦΕΣΗΣ
ΣΧΟΛΙΑ:**

Η αυτοδίκαιη χορήγηση ανασταλτικού αποτελέσματος από το δικάζον δικαστήριο σε κάθε ποινή φυλάκισης, ειπώθηκε ότι αποδυναμώνει τον άμεσο κυρωτικό χαρακτήρα της ποινής και εκφράστηκαν αντιρρήσεις εάν είναι ορθή η προτεινόμενη ρύθμιση.

**ΕΦΕΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΙΡΕΣΗ ΚΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΜΑΤΟΣ
ΣΧΟΛΙΑ:**

Εκφράσθηκαν επιφυλάξεις, για την κατάργηση του ενδίκου μέσου της αίτησης αναίρεσης κατά βουλεύματος, όπως επίσης και για τον οιονεί ακυρωτικό έλεγχο που το σχέδιο νόμου επιφυλάσσει στο συμβούλιο των εφετών.

**ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ
ΣΧΟΛΙΑ:**

Προτάθηκε η κατάργηση του θεσμού των αποκλειστικά προεδρευόντων στα ποινικά Εφετεία και Πρωτοδικεία Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, επειδή δι' αυτού δεν επήλθε ούτε επιτάχυνση ούτε ποιοτικότερη απονομή της ποινικής δικαιοσύνης.

**ΠΛΗΜΜΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΙΝΩΝ ΚΑΚΟΥΡΓΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ Ν. 3386/2005 ΠΕΡΙ
ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ****ΣΧΟΛΙΑ:**

Τέλος, προτάθηκε, η επαναφορά των ρυθμίσεων που ίσχυαν πριν τον ν. 3772/2009, για το λόγο ότι δεν απέδωσε τα αναμενόμενα αποτελέσματα η αυστηροποίηση με τον άνω νόμο των διατάξεων του άρθρου 88 παρ. 1 του ν. 3386/2005, με την οποία όλες οι πράξεις μεταφοράς, προώθησης και διευκόλυνσης εισόδου λαθρομεταναστών στο ελληνικό έδαφος έγιναν κακουργήματα.

Από το σύνολο των άνω σχολίων, προτάσεων και παρατηρήσεων, έγιναν εκ μέρους του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δεκτές πολλές προτάσεις και παρατηρήσεις, και έγιναν εν γένει παρεμβάσεις στο Σχέδιο Νόμου, ως εξής:

α) Μειώθηκε η επιβάρυνση της καθ' ύλην αρμοδιότητας του μονομελούς πλημμελειοδικείου σε βάρος του τριμελούς πλημμελειοδικείου και ορίστηκε ότι το τελευταίο δικάζει τα πλημμελήματα εκείνα κατά των οποίων απειλείται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους. Παράλληλα στην εξαιρετική αρμοδιότητα του τελευταίου προστέθηκαν και άλλα εγκλήματα, εις τρόπον ώστε, πλέον, το τριμελές πλημμελειοδικείο δικάζει ικανό αριθμό σημαντικών πλημμελημάτων (όπως είναι η παράβαση καθήκοντος, η συκοφαντική δυσφήμιση δια του τύπου, όλα τα εγκλήματα περί την απονομήν της δικαιοσύνης, πολλά από τα υπηρεσιακά εγκλήματα, καθώς, ομοίως, και πολλά από τα εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας, κλπ).

β) Πολύ μεγάλος αριθμός πλημμελημάτων μικρής απαξίας (όπως είναι οι σχεδόν όλες παραβάσεις του ΚΟΚ, τα υγειονομικά αδικήματα, τα περί χρονικών ορίων εργασίας, κ.ά., καθώς και τα αδικήματα του νόμου περί εκδιδόμενων προσώπων) μετατράπηκαν σε πταίσματα, προς ελάφρυνση της ύλης των μονομελών πλημμελειοδικείων.

γ) Λήφθηκε πρόνοια για ελαστικοποίηση των προθεσμιών και ορίστηκε, σχεδόν σε όλες τις προθεσμίες, ότι η προθεσμία μπορεί να παραταθεί, για εύλογο χρονικό διάστημα, εφόσον η φύση της υπόθεσης ή της πράξης που πρέπει να ενεργηθεί το επιβάλλει.

δ) Η διάταξη του άρθρου 349 ΚΠΔ για τις αναβολές αναμορφώθηκε πλήρως και καταβλήθηκε προσπάθεια προς περιορισμό των αναβολών. Προστέθηκε δε διάταξη στον Κώδικα Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών, ότι οι επιθεωρητές έχουν υποχρέωση να ελέγχουν τις περί αναβολών αποφάσεις και αν κρίνουν ότι αυτές είναι αδικαιολόγητες και εκτός του γράμματος του νόμου, να διερευνήσουν αν συντρέχει εξ αυτού του λόγου περίπτωση πειθαρχικού ελέγχου.

ε) Αναφορικά με την αυτοπρόσωπη εμφάνιση ενώπιον των συμβουλίων, έγινε δεκτό, οσάκις υποβάλλεται αίτηση από διάδικο, να παρίσταται ενώπιον του συμβουλίου τουλάχιστον ο συνήγορός του και σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ο ίδιος ο αιτών διάδικος. Επί υποθέσεων δε, σε βαθμό κακουργήματος εάν ο αιτών δεν έχει συνήγορο, διατάσσεται υποχρεωτικά η εμφάνισή του.

στ) Ως προς τους θεσμούς της ποινικής συνδιαλλαγής και της έμπρακτης μετάνοιας, έγιναν νομοτεχνικού χαρακτήρα παρεμβάσεις και εξαιρέθηκαν από την ποινική συνδιαλλαγή τα κακουργήματα εκείνα που στρέφονται κατά του δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και ΟΤΑ.

ζ) Έγινε δεκτό ότι το αυτοδίκαιο ανασταλτικό αποτέλεσμα της έφεσης δεν ισχύει σε κάθε περίπτωση ποινής φυλάκισης, αλλά για ποινή φυλάκισης μέχρι τριών ετών. Για τις υπόλοιπες δε ποινές το ανασταλτικό επαφίεται στην κρίση του δικαστηρίου που δίκασε.

η) Έγινε δεκτή πρόταση για την κατάργηση του θεσμού των αποκλειστικά προεδρευόντων στα ποινικά Εφετεία και Πρωτοδικεία Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης.

θ) Τέλος, όσον αφορά τα περισσότερα των κακουρηγμάτων μεταφοράς, προώθησης και διευκόλυνσης εισόδου λαθρομεταναστών στο ελληνικό έδαφος του ν. 3386/2005 περί αλλοδαπών, έγινε δεκτή πρόταση για επαναφορά των ρυθμίσεων που ίσχυαν πριν τον ν. 3772/2009.